

Yhdenvertaisuus- ja tasa- arvosuunnitelma

2016-2017

LOUNAIS-SUOMEN LIIKUNTA JA URHEILU RY

Syysvuosikokous 29.11.2016

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

2016-2017

I. YLEISTÄ

Lait velvoittavat toimenpiteisiin

Uusi **yhdenvertaisuuslaki** astui voimaan 1.1.2015. Laki toi uusia velvoitteita ja se ulotettiin koskemaan kaikkia syrjäntäperusteita. Syrjäntä on kielletty kaikessa yksityisessä ja julkisessa toiminnassa. Laki edellyttää yhdenvertaisuussuunnitelmaa viranomaisilta, koulutuksen järjestäjiltä sekä työnantajilta, joilla on vähintään 30 työntekijää. Kaikkia työnantajia koskee lain velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuuden edistäminen koskee kaikkia syrjäntäperusteita.

www.yhdenvertaisuus.fi

Uusi **tasa-arvolaki** astui voimaan 1.1.2015. Laissa säädetään sukupuolten tasa-arvon edistämisestä ja sukupuoleen perustuvan syrjäntän kiellosta. Uudistetussa tasa-arvolaisissa sukupuoleen perustuvan syrjäntän kiellot laajennettiin koskemaan sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjäntää. Laki velvoittaa viranomaisia, koulutuksen järjestäjiä ja työnantajia myös ennaltaehkäisemään tätä syrjäntää www.tasa-arvo.fi/lainsaadanto.

Uusi liikuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Lakiin on tullut voimakkaampi vaatimus yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä. Lain mukaan järjestöjen valtionavustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon se, miten järjestö edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

2. Jokaisen tasa-arvoinen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun

Liikunta ja urheilu ovat avoimia kaikille. Tasavertaisuus, monialaisuus ja oikeudenmukaisuus ovat yhteisömme perusarvoja. Haluamme toimia vuorovaikutteisesti kaikkien liikunnasta ja urheilusta kiinnostuneiden tahojen kanssa monimuotoisen liikuntakulttuurin kehittämiseksi. Jokaisen tasa-arvoinen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun on Reilun Pelin keskeinen periaate. LiikU on hyväksynyt omaksi toimintatavakseen jo SLUn syyskokouksen vuonna 2010 hyväksymät reilun pelin periaatteet, mikä sisältää keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Nämä periaatteet on vuosittain liitetty osaksi LiikUn toimintasuunnitelmaa ja sen käsittelyn yhteydessä jäsenistö on vuosikokouksessa ne hyväksynyt ja vahvistanut.

3. Mitä yhdenvertaisuudella tarkoitetaan ja mikä on syrjintää?

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, perhesuhteistaan, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilön liittyvät tekijät, kuten syntyperä, taloudellinen asema tai ihonväri eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja – perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Mikä on syrjintää? Syrjinnän kieltö on keskeinen osa suomalaista lainsäädäntöä. Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltöön että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä. Yhdenvertaisuuslaki, rikoslaki, tasa-arvolaki ja työlänsäädäntö tarkentavat syrjinnän kieltöä eri elämänalueilla.

4. Nykytilan kartoitus

Nykytilan kartoitus tehtiin yhdenvertaisuuskyselyllä LiikUn hallituksen jäsenille sekä henkilöstölle. Lisäksi suunnitelmasta sekä kyselyn tuloksista on keskusteltu henkilöstön kanssa toimistopalaverissa sekä hallituksen kokouksessa.

Kysely toteutettiin Valon tuottamalla kyselyllä.

Kyselyn tulosten mukaan LiikUn toiminta on tasa-arvoista, kaikille avointa ja yhdenvertaista.

5. LiikUn toiminta

LiikUn toiminta on kaikille avointa ja yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus ja moninaisuus sekä tasa-arvo ovat LiikUn keskeisiä arvoperusteita. Haluamme toimia vuorovaikutteisesti kaikkien liikunnasta ja urheilusta kiinnostuneiden tahojen kanssa monimuotoisen liikuntakulttuurin kehittämiseksi. Haluamme luoda sallivaa asenneilmastoa sekä käytännön toimintaa, joka tukee mm. erilaisuuksien kohtaamista. Sloganimme – Liikunta elämäntavaksi koskee kaikkia kansalaisia.

5.1. Esteettömyys ja saavutettavuus

- LiikUn toimitiloihin pääsy on joillekin asiakkaille haasteellista. Kohtaamisia järjestetään ensi sijaisesti omien tilojen ulkopuolella ja niissä huomioidaan kaikkien esteetön kulku
- LiikUn järjestämät tapahtumat ovat kaikille avoimia
- LiikUn järjestämissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa pääasiallinen kieli on Suomi. Osallistujilla on mahdollista saada palvelua myös ruotsin tai englannin kielellä
- Koulutustilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä huomioimme tilan esteettömyyden ja osallistujien mahdolliset erityistarpeet
- Avustajaa tarvitsevien henkilöiden osallistuessa toimintaamme avustajat osallistuvat aina maksutta
- Järjestämme tapahtumia ja koulutusta eri puolilla Lounais-Suomea helpon maantieteellisen saavutettavuuden huomioimiseksi

5.2. Osallistuminen, koulutus ja vaikuttaminen

- kehitämme toimintojamme niin, että mahdollisimman moni voi niihin osallistua
- toimintamme on kaikille avoimia
- edistämme monimuotoista ja –lajista toimintaa
- tapahtumien osallistumismaksut pyritään pitämään alhaisina
- tilaisuuksissa pyritään ottamaan huomioon osallistujan yksilölliset tarpeet mm. erityisruokavalion tai muiden elämäntapaan liittyvien eettisten periaatteiden noudattamisen osalta
- lasten ja nuorten liikuntaleireillä tehdään ryhmän kanssa pelisäännöt. Tavoite on, että lapsi voi tuntea olonsa leirillä turvallisiksi
- isompien tapahtumien osalta teemme turvallisuussuunnitelman
- leireillä tarkistamme ohjaajien rikosrekisteriotteen sekä huolehdimme, että aikuiset eivät tee lasten kanssa vapaaehtoistyötä yksin
- edistämme periaatetta, että jokainen voi harrastaa taito- ja tulotasosta riippumatta
- LiikUn toimintaan voivat osallistua vaikka henkilö ei halua vastata sukupuoltaan koskevaan kysymykseen
- ohjaaja- ja valmentajakoulutuksessa käymme läpi fyysisen ja henkisen väkivallan teemoja sekä positiivisen ilmapiirin merkitystä
- valmentajia koulutettaessa avustamme heitä tunnistamaan syrjäntilanteita, puutumaan niihin ja raportoimaan niistä eteenpäin
- tapahtumiemme ilmapiiri on moninaisuutta kunnioittava ja jokainen osallistuja voi olla tilaisuuksissamme oma itsensä
- olemme järjestäneet kohdennetusti koulutustilaisuuksia maahanmuuttajille heidän tiloissaan
- koulutustapahtumissa pidetään taukoja riittävän usein ihmisten erilaisten tarpeiden vuoksi ja niiden liikuntaosiot ovat matalan kynnyksen liikuntaa
- koulutustapahtumissa kiinnitetään huomiota tapahtuman positiiviseen ilmapiiriin ja pyritään välttämään kielenkäytössä lyhenteitä
- vaikutamme siihen, että liikuntapaikat ja yhdyskuntasuunnittelu tukevat liikunnallista elämäntapaa kaikille
- korostamme olosuhdeyössä liikuntapaikkojen saatavuutta ja turvallisuutta
- vaikutamme liikunnan ja urheilun harrastamisen edullisuuteen seuratoiminnassa
- vaikutamme urheilutoiminnan näkyvyyden, olosuhteiden ja valmennuksen oikeudenmukaiseen jakautumiseen tyttöjen ja poikien sekä naisten ja miesten välillä
- Tapahtumissamme leiriläisten ja ohjaajien tulee noudattaa leirin järjestäjän arvoja ja sääntöjä sekä toimimaan niiden mukaisesti, itse tapahtumissa kuin sosiaalisessa mediassa.
- Leirin järjestäjällä on oikeus valita tai jättää valitsematta ohjaaja leirille, mikäli henkilö ei täytä ohjaajaksi edellytetyjä kriteereitä, noudata tai ei ole noudattanut leirin arvoja tai sääntöjä tai on muuten toiminnallaan yrittänyt haitata leirin kehitystä tai ilmapiiriä.

5.3. Viestintä

- LiikUn viestintää tehdään kaikille avoimesti ja päämääränä on että viestimme tavoittaa kaikki ne, joille se on tarkoitettu
- Pyrimme hyödyntämään viestinnässä monia eri kanavia, jotta tieto kulkisi eri kohderyhmille sujuvasti.
- LiikUn perusviesti toiminnasta sopii kaikille kohderyhmille ikään ja sukupuoleen katsomatta ja käytämme viestinnässä syrjimätöntä kieltä.
- Kuvamateriaaleissa pyrimme toteuttamaan tasa-arvoista julkaisuperiaatetta, eri lajit ja sukupuolet huomioiden.
- Julkaisumme ovat pääosin suomenkielisiä, pyrimme tarvittaessa vastaamaan muulla kielellä tarvittavaan materiaaliin.
- Yhdenvertaisuutta edistävät teemat nostetaan säännöllisesti esille mm. uutiskirjeessä.
- noudatamme LiikUn viestintästrategiaa, jossa yhdenvertaisuus linjataan koko LiikUn osalta.
- Viestinnässä käytetään monipuolisesti eri kanavia: perinteistä printtimediaa, nettisivuja sekä sosiaalista mediaa.
- Nettisivut pidetään ajan tasalla ja sinne lisätään osioita englannin kielellä.
- Kuvissa käytetään tarkoituksellisesti erilaisia lapsia, tyttöjä ja poikia, naisia ja miehiä.
- Viestinnän sanoma pyritään pitämään mahdollisimman selkeänä ja helposti ymmärrettävänä.

6. LiikU työnantajana

- Sukupuolten välinen tasa-arvo toteutuu LiikUn henkilöstössä (12 naista ja kahdeksan miestä) sekä hallituksessa (seitsemän naista ja kuusi miestä)
- LiikUssa on säännöllisesti harjoittelijoina naisia ja miehiä.
- Päätoimiset työntekijät, osa-aikaiset työntekijät, harjoittelijat sekä oman toimen ohella toimivat kouluttajat ovat yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia.
- Kaikkia työntekijöitä kohdellaan kunnioittavasti ja heidän näkemykset, asiantuntemus ja kokemus otetaan tasapuolisesti huomioon työtehtävissä ja työyhteisön päätöksenteossa.
- Työhön rekrytoinnissa kaikilla pätevillä hakijoilla on samanarvoiset mahdollisuudet tulla valituksi.
- Uudet työntekijät, harjoittelijat, oman toimen ohella toimivat kouluttajat perehdytetään työtehtäväänsä huolella sekä toimimaan tämän suunnitelman mukaisesti.
- LiikUssa pidetään säännöllisesti viikkopalaverit koko henkilökunnalle, jotta viestintä organisaation sisällä olisi mahdollisimman tasa-arvoista ja nopeaa.
- Työntekijöiden työvälineitä ja työpisteitä on kehitetty sekä kehitetään huomioimalla työergonomia sekä arjen fyysinen aktiivisuus.
- Henkilöstön opiskeluhalukkuutta ja henkilökohtaista kehittymistä tuetaan ja siihen kannustetaan.
- Palkkaus LiikUssa on tasa-arvoinen.
- LiikUssa halutaan mahdollistaa työn ja työntekijän perhe-elämän sekä muun sosiaalisen elämän tukemista.
- LiikUssa puututaan epäasialliseen käyttäytymiseen, kiusaamistilanteisiin ym. mahdollisimman ripeästi.
- LiikU koetaan haluttuna, reiluna ja modernina sekä tasa-arvoisena työnantajana

7. Kehittämiskohteet ja –toimenpiteet

- LiikUn pääasiallinen viestinnän kieli on Suomi. Lisätään vähintään sähköisesti mm. englanninkielistä viestintää.
- Lisäksi suurimmat haasteet ovat selkokielisyydessä. Vältetään jatkossa mm. erilaisten lyhenteiden käyttöä.
- Esteettömyyssuunnitelman jalkauttamiseksi kiinnitetään huomiota kokonaisvaltaiseen yhdenvertaisuusajatteluun ja -toimenpiteiden tunnistamiseen sekä asian systemaattiseen esillä pitämiseen.
- Tulevassa strategiatyössä yhdenvertaisuus otetaan esille osana strategiatyötä
- Tehdään laajempi kysely, jossa kysytään asiakkaiden mielipiteitä yhdenvertaisuuden toteutumisesta LiikUssa
- Ohjeistetaan jatkossakin toimijoita tämän suunnitelman mukaisesta toiminnasta
- Otetaan yhdenvertaisuusteemat esille seurakohtaamisissa ja seurakehitysohjelmissa
- Tehdään yhteistyötä eri asiantuntijoiden kanssa ja järjestämme tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä teemakoulutuksia
- Aktivoimme seuroja ratkaisemaan kilpailutoimintaan liittyviä yhdenvertaisuuskysymyksiä mm. toimintakyvyltään tai seksuaalisesta suuntautumisesta tai eri-ikäisten mahdollisuutta osallistua toimintaan
- Jos syrjintä-, häirintä- tai kiusaamistapauksia ilmenee, henkilön oma kokemus syrjityksi tulemisesta riittää. Asia otetaan välittömästi käsittelyyn.

8. Missä suunnitelmasta päätetään ja miten se otetaan käyttöön?

Suunnitelma päätetään LiikUn hallituksen kokouksessa 10.11.
Suunnitelma esitellään LiikUn vuosikokouksessa 29.11.
Suunnitelma on avoimesti luettavissa LiikUn kotisivuilla

9. Miten suunnitelman toteutumista seurataan?

Kehittämiskohteille nimetään vastuuhenkilöt

Nimetään työryhmä seuraamaan LiikUn yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumista

Tehdään uudistettu kysely syksyllä 2017 hallitukselle ja henkilöstölle